

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Koniec „białej wojny” Stanowisko Anglii w sprawie Gdańska

(Korespondencja własna)

Londyn w lipcu 1939 r.

Już dawno żaden minister spraw zagranicznych Anglii nie mówił tak otwarcie i bez żadnych ogródek jak lord Halifax na dorocznym obiedzie Królewskiego Instytutu dla Spraw Międzynarodowych. Dyplomata mówi otwarcie i wyraźnie tylko wtedy, gdy sytuacja polityczna jest albo doskonała, albo gdy jest tak naprężona, że wyraźne i jasne sformułowanie tego, co się faktycznie myśli jest mniej ryzykowne niż niedopowiedzenia dyplomatyczne.

Dwadzieścia pięć lat temu ówczesny minister spraw zagranicznych Anglii Sir Edward Grey nie miał odwagi powiedzieć Niemcom językiem zwykłych śmiertelników, że Anglia weźmie udział w wojnie jeżeli Francja będzie zaatakowana. Politycy i historycy niemieccy robili później próby przetrzeźwienia całej winy wybuchu wojny światowej na dyplomację angielską. Gdyby Anglia sformułowała przed wybuchem wojny światowej swe stanowisko, ówczesne Niemcy nie zaryzykowałyby wojny światowej.

Lord Halifax obecnie zrobił to, czego sir Edward Grey nie zrobił w roku 1914.

Przemówienie lorda Halifaxa nie zostawia żadnych wątpliwości. Anglia wyraźnie powiedziała Hitlerowi, że okres „białej wojny” i samowolnej agresji się skończył. Każdy dalszy akt agresji w Europie napotka się ze stanowczym oporem Anglii, Francji i ich zaprzyjaźnionych państw.

Niemcy nie mogą już teraz mieć więcej iluzji, co do postępowania Anglii i Francji w wypadku próby na paści na Gdańsk. Anglia jeszcze raz postawiła kropkę nad „i” i znów kategorycznie stwierdziła, że w każdej chwili, gdy rząd polski będzie uważał, iż przeciwko Polsce został dokonany akt agresji i wystąpi do walki z napastnikiem, rząd angielski auto matycznie jest zobowiązany udzielić Polsce wszelkiej pomocy.

Tu należy podkreślić, że obecne ponowne oświadczenie rządu angielskiego miało właśnie na celu usunięcie wszelkich wątpliwości i wyjaśnienie nie, że w stosunku do Polski Anglia ma zobowiązania zupełnie odmienne niż w stosunku do Czechosłowacji. Anglia bowiem dała Polsce gwarancje wtedy, gdy w stosunku do Czechosłowacji Anglia zasadniczo nigdy bez pośrednich zobowiązań na siebie nie przyjmowała.

Angielska opinia jest zgodna i jednolita, co do posunięć polityki zagranicznej rządu. Opozycja w zupełności popiera akcję rządu angielskiego w kierunku stworzenia silnego frontu przeciwko agresji i bez żadnych zastrzeżeń akceptowała mocne stanowisko rządu angielskiego w sprawie Gdańska.

Stanowisko opozycji znalazło swój wyraz w manifestie wydanym przez Radę Narodową Labour Party, Rada ta reprezentuje angielskie związki zawodowe, organizacje lokalne i organizację parlamentarną Labour Party i jest najwyższym organem angielskiego świata pracy. W manifestie tym angielski świat pracy zwraca się do mas niemieckich z apelem, by nie dopuściły do ponownej wojny światowej, wojna taka stanie się nieuniknioną o ile Hitler będzie nadal prowadził swą politykę agresji w stosunku do państw europejskich i o ile prasa niemiecka nie zaniecha propagandy antypolskiej i jeżeli Niemcy zechcą naruszyć obecny stan posiadania państwa polskiego.

ny stan posiadania państwa polskiego.

Ten manifest ukazał się jednocześnie z oświadczeniem posta Grenwoda, który zastępuje lidera Labour Party (major Atlee z powodu choroby obecnie nie urzęduje). Poseł parlamentarny Greenwood oświadczył w imieniu Labour Party, że jeśli chodzi o stanowisko w sprawie planowanej agresji niemieckiej to obecnie nie ma różnicy z lań między opozycją a rządem, i że robotnik angielski pójdzie walczyć i nie dopuści do tego, by Polska znalazła się osamotniona wobec agresji niemieckiej, tak jak to miało miejsce z Czechosłowacją.

Angielska opinia publiczna nie różni się od stanowiska liderów partyjnych — każdy wie, że Gdańsk jest tylko pierwszym etapem planu Hitlera do przekształcenia Polski w państwo uzależnione od Niemiec. Ustąpienie w sprawie Gdańska oznacza dalszą zgodę na politykę „silnej ręki” i jest dalszym krokiem do hegemonii Hitlera w Europie.

Zaostrzenie kryzysu w sprawie gdańskiej właśnie wtedy, gdy Anglia ma konflikt z Japonią na Dalekim Wschodzie oraz skoncentrowanie ataku całej prasy niemieckiej na Wielką Brytanię nie spowodowało cofnięcia się Anglii z zajętego stanowiska;

wączę przeciwnie Wielka Brytania uważa, że jeszcze wyraźniej niż kiedykolwiek przedtem mogła się przekonać, jakie są faktyczne zamiary Niemiec. Zmiana stanowiska Anglii i ewentualność intencji z jej strony w kierunku uzyskania od Polski ustępstw na rzecz Niemiec wydaje się być teraz zupełnie nieaktualna — Wielka Brytania bowiem zdecydowała położyć kres ciągłym związkającym się apetytom państw totalnych.

* * *

Mocny ton Anglii jest także w dużej mierze wynikiem jej wzrastającej siły zbrojnej. Potencjał zbrojeniowy Anglii niezmiernie się zwiększył. Angielski przemysł zbrojeniowy już przeszedł przez okres inwestycji kapitałowych i wielkie nowo-wybudowane fabryki wszelkiego rodzaju zbrojeń weszły w stadium produkcji. Dlatego też wzrost wydajności angielskich zakładów zbrojeniowych niezmiernie wzrósł w przeciągu ostatnich miesięcy. Minister lotnictwa sir Kingsley Wood oświadczył w ubiegłym tygodniu, że Anglia wydaje około 22.000.000 miesięcznie na rozbudowę swego lotnictwa, a obrona przeciwlotnicza Anglii jest doskonale zorganizowana i zaopatrzona w odpowiedni sprzęt i uzbrojenie. Wszelki atak lotniczy stanie się dla nieprzyjaciela więc

bardzo niebezpieczny i bardzo kosztowny.

Wzrost zbrojeń ma charakter ogólny i dotyczy się tak siły lotniczej jak i morskiej jak i armii lądowej. Armia terytorialna została już potrójona a pierwsze formacje nowo-tworzącej się milicji angielskiej w wyniku wprowadzonego powszechnego obowiązku służby wojskowej zostały już powołane i wcielone do oddziałów pułków. Wyniki lekarskich komisji wojskowych, które przeprowadziły badania rekrutów pierwszego rocznika tej nowo-wyformowanej armii wykazały, że ogólny stan zdrowotny młodzieży angielskiej jest doskonały.

Ogólne wydatki zbrojeniowe w okresie pierwszego kwartału bieżącego roku budżetowego, które zostały teraz ogłoszone przez angielskie ministerstwo skarbu najlepiej ilustrują, jakie jest obecne tempo zbrojeń Anglii. Wydatki doszły w okresie pierwszych trzech miesięcy roku budżetowego, do 123.850.000 w porównaniu z sumą 65 milionów funtów w roku 1938 i około 46 milionów funtów w pierwszym kwartale roku budżetowego 1937/38. Z praktyki lat ubiegłych jest wiadome że wydatki zbrojeniowe mają w przeciągu okresu budżetowego stałą tendencję wzrastającą i są w następujących kwartałach o wiele wyższe niż w kwartale pierwszym. Można

się więc spodziewać, że tak wydatki zbrojeniowe jak i tempo zbrojeń Anglii będą w najbliższym okresie jeszcze większe niż dotychczas.

Zbrojenia angielskie nie ograniczają się do samego zaopatrzenia armii w sprzęt wojenny, ono także obejmuje obronę ludności cywilnej a w pierwszym rzędzie obronę przeciw lotniczą i przeciwgazową. Cała ludność Anglii została zaopatrzona w maski gazowe, we wszystkich dzielnicach Londynu są budowane wielkie schrony przeciwlotnicze, a w ośrodkach gęsto zamieszkałych przez ludność robotniczą rząd na własny koszt rozdał bezpłatnie specjalne małe schrony stalowe, które potrafią zmieścić rodzinę robotniczą. Już dotychczas rząd rozdał około 2.000.000 takich schronów stalowych, które po trafieniu zmieścić około 10.000.000 ludzi.

Anglia jest gotowa na wszelką ewentualność, angielska flota morską jest nadal największą i najlepiej zaopatrzona na świecie, lotnictwo angielskie staje się z dnia na dzień mocniejsze i już obecnie nie ustępuje żadnemu lotnictwu w Europie, a potencjał zbrojeniowy Anglii ciągle się zwiększa. Nie więc dziwnego, że Anglia ze „spokojem godnym Anglika” przyjmuje groźby pod jej adresem ze strony różnych dyktatorów. E. C. S.

Na Zamku

WARSZAWA (Pat). Wczoraj w godzinach popołudniowych P. Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w obecności P. Marszałka E. Śmigłego - Rydza p. prezesa Rady Ministrów gen. Sławoja Składkowskiego i p. ministra spraw zagranicznych płk. Józefa Becka, którzy referowali o stanie spraw bieżących.

Min. Kościatkowski w Wilnie

Udając się na urlop wypoczynkowy p. min. Kościatkowski dzień wczorajszy spędził w Wilnie.

„Stalowa wola” obejmuje służbę na morzu

GDYNIA (Pat). W porcie gdyńskim została uroczystie podniesiona bandera na nowym polskim motorowcu „Stalowa Wola” siostrzanym motorowcu „Morskiej Woli”, który rozpoczął swą służbę pod banderą Rzeczypospolitej w lutym br.

Kapitanem „Stalowej Woli” został Jan Strzembosz, wychowanek Państwowej Szkoły Morskiej, który zdołał już zyskać sobie szczerą sympatię wśród pasażerów na tych transatlantyków, pływając jako pierwszy oficer na „Pułaskim” i „Batorym”.

M/S „Stalowa Wola” wychodzi w swą pierwszą podróż do Ameryki południowej w dniu 10 lipca br.

Churchill wędzie do gabinetu

LONDYN (Pat). „Daily Mail” donosi, że mianowanie Churchilla na stanowisko pierwszego lorda admiralicji uważać należy za rzecz pewną.

„Daily Mail” przewiduje rekonstrukcję gabinetu brytyjskiego, która może nastąpić albo w końcu lipca, albo też nieco później. W tym wypadku wejście Churchilla do gabinetu do września.

W. Brytania liczy się z zaostrzeniem sytuacji

Zarządzenia finansowe i wojskowe. — 150 milj. funtów na fundusz pożyczkowy. — Dziś deklaracja Chamberlaina w sprawie gdańskiej

LONDYN (Pat). Gabinet brytyjski obradował wczoraj 2-krotnie, zasiadając ogoiem 4 i pół godziny. Przyczyną tych długotrwałych obrad gabinetu był przede wszystkim fakt, że sytuacja międzynarodowa weszła obecnie w stadium, w którym rząd brytyjski uważa za celowe poczynić pewnych zarządzeń, łączących się z możliwością zaostrzenia się sytuacji.

W tych warunkach gabinet brytyjski naradzał się wczoraj nad pewnymi koniecznościami zarówno o charakterze wojskowym, jak i finansowym, wypływającymi z zobowiązań brytyjskich w Europie.

Według wiadomości z wiarogodnych źródeł gabinet postanowił rozszerzyć bardzo znacznie pełnomocnictwa finansowe tzw. funduszu gwarancji kredytów eksportowych. Jak wiadomo fundusz ten przed czterema miesiącami podwyższony został o 75 mln. funtów, przy czym w sumie tej 10 mln. funtów zastrzeżonych ze stało na takie kredyty, których celowość podyktowana jest w pierwszym rzędzie względami politycznymi. Z sumy tej udzielona była w swoim czasie

transza gotówkowa w pożyczce dla Turcji. Obecnie fundusz powiększony zostaje bardzo znacznie powiększony. W kołach finansowych twierdzą, że może o 100 a może nawet o 150 milionów funtów szterlingów i że w tej sumie byłaby znaczna pozycja na kredyty, których celowość podyktowana byłaby względami politycznymi i strategicznymi.

Ponadto w rozważaniach gabinetu w dniu dzisiejszym poruszone były również sprawy gdańskie. Ustalo no treść deklaracji, jaką złożył ma w dniu dzisiejszym w Izbie Gmin na temat Gdańska premier Chamberlain

szeregiem interpelacji w sprawie Gdańska w angielskiej Izbie Gmin

Rzady W. Brytanii i Polski są w stałym kontakcie

Szereg interpelacji w sprawie Gdańska w angielskiej Izbie Gmin

LONDYN (Pat). Sprawa Gdańska poruszona była wczoraj popołudniu w Izbie Gmin w szeregu interpelacji.

Poseł konserwatywny Vivian Adams skierował do premiera Chamberlaina zapytanie, czy w obliczu nielegalnego przywozu amunicji i uzbrojonych oddziałów do Gdańska rząd brytyjski nie zamierza podjąć odpowiednich kroków.

Premier Chamberlain odpowiedział: „rząd J. K. M. nie zaniecha

W Tientsinie zaostrzono blokadę

LONDYN (Pat). Reuter donosi z Tientsinu, że po krótkim okresie czasu, w którym stosowano bardziej liberalny reżim, obecnie władze japońskie ponownie utrudniają dostawy żywności do koncepcji międzynarodowej.

żadnych kroków, jakie uważać będą za konieczne lub pożądane, aby stanowisko swe uczynić absolutnie wyraźnym. Zostało to już dokładnie sprecyzowane w niedawnych przemówieniach członków rządu brytyjskiego.”

Inne zapytanie skierowane przez posła Cockska z Labour Party, czy rząd zdaje sobie sprawę z tego, że przygotowania wojskowe odbywające się w Gdańsku stanowią naruszenie statutu obowiązującego w Wł-

nym Mieście i czy rząd brytyjski zamierza podjąć w tej sprawie jakąkolwiek akcję, spotkało się z następującą odpowiedzią wiceministra Buttlera: „Niektóre zarządzenia wojskowe, o których doniesiono, wydają się wyrażać naruszenie art. 5 statutu gdańskiego. Jak to już premier wyjaśnił w Izbie 1 linca rząd brytyjski jest w ścisłym kontakcie z rządem polskim, co do wszystkich aspektów sytuacji w Gdańsku.

Na odrębne zapytanie Cockska czy polityka rządu brytyjskiego polegająca na przeciwstawieniu się agresji pokrywa również każde usiłowanie zmiany statutu gdańskiego, wiceminister Butler odesłał posła Cockska do postanowień brytyjskich wobec Polaków, które W. Brytania z pewnością wypełni.”

„Przestrzeń życiowa“ Włoch obejmuje Jugosławię, Bułgarię i Grecję..

BIAŁOGRÓD (Pat). Ogólne oburzenie wywołał tutaj artykuł zamieszczony w piśmie „Il Telegraph“ pła o osławionego publicyście włoskiego Ansaldo, który po szeregu niesmacznych napaści na Polskę, zajął się teraz zagadnieniami bałkańskimi.

Ansaldo w obszernych wywodach motywuje swoje twierdzenie, że Jugosławię wraz z Albanią, Bułgarią i Grecją stanowi „przestrzeń życiową Włoch“.

Dobre stosunki sąsiedzkie, łączące Jugosławię z Włochami—jak pod

kreśla się tutaj — nie upoważniają prasy włoskiej do wciągania Jugosławi pod miano przestrzeni życiowej Włoch. Tego rodzaju wystąpienia wywołują nieprzyjemne reakcje, wpływające niewątpliwie na podważenie zaufania do Włoch.

Niemieccy „wychowawcy“ w Gdańsku organują burdy, skierowane przeciw działalności polskiej

WARSZAWA (Pat). Przybyła do Częstochowy z Gdańską pod przewodnictwem instruktora Zminkowskiego grupa uczniów harcerskich w liczbie 165 chłopców udających się na wyszkolenie harcerskie do miejscowości złoży Potok pod Częstochową. Chłopców wysłała na obóz Pol-

ska Macierz Szkolna z Gdańska.

Przed wyjazdem z Gdańska chłopcom czyniono wielkie trudności, m. in. 5 chłopców, którzy mieli wyjechać z miejscowości Piekło pod Gdańskiem pilnowała przed gmachem szkolnym zorganizowana przez kierownika szkoły gromada Niemców zapo-

wiadając, aby szoferzy autobusów nie ośmielili się zabrać umundurowanych harcerzy polskich na pociąg do Gdańska.

W rezultacie chłopców przewieziono taksówką aż do Tczewa, gdzie przyłączyli się do całej grupy.

Dziennikarze litewscy przybywają z wizytą do dziennikarstwa polskiego

WARSZAWA (Pat). Dnia 7 b. m. przybyła do Polski 12-osobowa delegacja związku dziennikarzy litewskich, która na zaproszenie związku dziennikarzy R. P. wiodła w ciągu blisko 2-tygodni wielką podróż Rze- czypospolitej i nawiąże kontakt osobisty z prasą polską.

W piątek dnia 7 bm. około południa nastąpi uroczyste powitanie gości litewskich na granicy polsko-litewskiej w Landwarowie przez dele-

gata związku dziennikarzy R. P. red. Wacława Sikorskiego oraz przedstawiciela wydziału prasowego M. S. Z. red. Z. Miłoszewskiego.

Z Landwarowa goście litewscy skierują się do Wilna, gdzie spędzą 7-my b. m., podejmowani przez Syndykat Dziennikarzy Wileńskich, po czym w dniu 8 bm. przybędą do Warszawy, a stąd udadzą się na objazd ziem południowych i zachodnich Polski.

Układ sąsiedzki polsko-węgierski

BUDAPESZT (Pat). W dniu wczorajszym przybyła do Budapesztu delegacja polska do rokowań o układ sąsiedzki polsko-węgierski.

Delegacji tej, złożonej z przedstawicieli kilku zainteresowanych ministerstw, przewodniczy naczelnik dr. Michał Potulicki z M. S. Z.

Powrót ambasadora ZSRR

WARSZAWA (Pat). — Ambasador ZSRR Szaronow powrócił z Moskwy i objął urządowanie.

Reorganizacja wojska hiszpańskiego

BURGOS (Pat). Biuletyn urzędowy ogłasza dekret o rozwiązaniu armii środkowej i południowej oraz o tymczasowej reorganizacji wojska. Dowódcą 1-go okręgu wojskowego mianowany został gen. Saliquet, drugiego — gen. Quijpo de Llano, trzeciego — gen. Aranda, czwartego — gen. Orgaz, piątego — gen. Arnenas. Dowódcą naczelnym wojsk marokańskich został gen. Vareja, komendantem wysp balearskich — gen. Ponte a komendantem wysp kanaryjskich gen. Canovas.

Dar gen. Franco dla Hitlera

BERLIN (Pat). Kanclerz Hitler przyjął ambasadora Hiszpanii, który wręczył mu dar gen. Franco w postaci trzech słynnych obrazów wybitnego hiszpańskiego malarza Zuloagi.

Urlop dyr. Wielhorskiego

Dyrektor Szkoły Nauk Politycznych w Wilnie, Doc. dr Władysław Wielhorski wyjechał na urlop wypoczynkowy do Łtwy.

Wielki sukces Vereya w Henley

LONDYN (Pat). W środę rozpoczęły się w Henley wielkie międzynarodowe regaty wioślarskie, które w roku bieżącym mają specjalnie uroczysty charakter ze względu na 100 rocznicę tych regat.

W środę odbyły się przedbiegi. Wielki sukces odniósł Verey zajmując pierwsze miejsce w swoim przedbiegu w najlepszym czasie dnia 9:38 i bijąc Australijczyka Turnera — mistrza imperium brytyjskiego.

Walki w Mandżurii Według komunikatów z Tokio, Japończycy odnoszą fantastyczne zwycięstwa

TOKIO (Pat). Sztab armii kwantuńskiej komunikuje: „japońskie lotnictwo w walkach z samolotami sowieckimi - mongolskimi na obszarze jeziora Buirnor straciło dnia 4 bm. 53 samoloty przeciwnika. Straty japońskie są bardzo małe: 3 rannych. Komunikat stwierdza, iż nadeszły wiadomości o straceniu 15 innych

Roosevelt otrzymał przedłużenie pełnomocnictw

WASZYNGTON, (PAT). — Senat amerykański po dłuższej debacie uchwałą 43 głosami przeciwko 39 kompromisowy projekt komisji między parlamentarnej ustawy o przedłużeniu pełnomocnictw prezydenta w dziedzinie monetarnej.

Uchwalona ustawa przesłana została natychmiast do podpisu prezydenta Roosevelta.

Projekt ten przewiduje:

1) utrzymanie praw prezydenta do zmiany stosunku dolara do złota,

2) utrzymanie funduszu wyrównawczego z dotacją dwóch miliardów dolarów,

3) ustalenie ceny srebra, wydobytanego w Stanach Zjednoczonych na 71 centów za uncję.

Sprawa definitywnej rewizji ustawy o neutralności uległa kilkodniowemu odroczeniu.

Młodzież amerykańska pragnie ponownego wyboru Roosevelta

NOWY YORK (Pat). Kongres młodzieży amerykańskiej przyjął jednomyślnie rezolucję, w której między innymi stwierdza, że „młodzież amerykańska zachowuje wierność zasadom prawdziwej demokracji i swobodom konstytucyjnym, dotyczącym wolności słowa, prasy i wyznania, potępia wszelkie formy dyktatury bez wzglę-

du na to czy jest to dyktatura komunistyczna, narodowo-socjalistyczna, czy faszystowska“.

Podczas kongresu urządzono plebiscyt, w wyniku którego 904 członków kongresu wypowiedziało się za reelekcję prezydenta Roosevelta w r. 1940. 58 głosów oddanych zostało na Laguardię, 56 na Deweya.

Projekt 4-kilometrowego tunelu podwodnego

PARYŻ (Pat). Według doniesień z Kopenhagi, znana firma duńska „Sespersen“ przy współpracy sekcji konstrukcji żelaznych zakładów Siemens projektuje przebieg tunelu pod-

morskiego długości ok. 4.000 mtr., który połączyłby Kopenhagę z wybrzeżem Danii właściwie w pobliżu miejscowości Oeresund.

Kronika telegraficzna

— Korzystając z czterodniowych ferii z okazji dnia niepodległości, przeszło 2 i pół miliona mieszkańców N. Jorku udało się na plażę newyorską. Wskutek wzmożonego ruchu kołowego doszło do licznych nieszczęść, w których utraciło życie 250 osób, 145 osób utonęło.

— W czasie obchodów, związanych z dniem niepodległości w St. Zjednoczonych, według oficjalnych danych utraciło życie 612 osób, w porównaniu z 517 w roku ubiegłym. W wypadkach samochodowych zginęło 248 osób, utopiono się 145 osób, w wypadkach kolejowych zostało zabitych 26 osób. 6 osób utraciło życie w katastrofach samolotowych, 30 osób zginęło od kuli.

— W Fontenay de Fleury odbył się ślub Saehy Gułtry z panną de Sereville. Na uroczystości tej byli obecni liczni przedstawiciele świata literackiego i teatralnego.

— Do Havru przybyła eskadra amerykańska złożona z krążownika Trenton, kontrtorpedowca Bagger i Jacob Jones. Okrety te przybyły z Gibraltaru i pozostaną w Havrze około 2 tygodni.

— Jacht klubu żeglarskiego Ligł Mor skiej i Kolonialnej „Albatros“ odszedł z 8 osobową załogą w podróż do portów bałtyckich. Trasa podróży prowadzi najpierw do nowobudowanego obecnie portu litewskiego w Świętej a potem do Tallina, Rygi, Visby, Kalmar i z powrotem do Gdyni.

— Sąd w Mediolanie skazał 24 Żydów na kary od 8 do 20 dni aresztu i na grzywny za to, że w swoim czasie nie przyznali się do pochodzenia żydowskiego.

— W bankach amerykańskich przechowywane są złota za przeszło miliard dolarów na rachunek Wielkiej Brytanii i innych państw europejskich.

— Policja brazylijska opoznkuje 4 młodych Węgrerek, które zostały zaangażowane do oddziału baletowej trupy baletowej, jednak z powodu młodego wieku zostały na rozkaz władz internowane w jednym z klasztorów. Podczas mszy św. w kaplicy, tancerki zamknęły siostrę w zakrytli i zbiegły. Policja przypuszcza, że tancerki będą usiłowały skryć się w poselstwie węgierskim.

— Tupel niemiecki. Wbrew zakazowi noszenia mundurów organizacyjnych w Nowym Yorku 75 członków „Ordnungsdiens“ zebrało się na Long Island gdzie przywódca organizacji Kunt przyjął ich defiladę. — Na przedzie pochodu niesiono sztandar ze swastyką. Kunt zostanie pociągnięty do odpowiedzialności sądowej. Manifestacji narodowo-socjalistycznej przyglądało się za ledwie 2 tys. osób.

— Gdański bank emisyjny „Bank von Danzig“ wydał broszurę, zawierającą wszelkie rozporządzenia, dotyczące ochrony guldena gdańskiego.

— W Bukareszcie odbyła się uroczysta inauguracja nowego patrolochy rumuńskiego Nikodema przez króla Karola 2. W uroczystości tej wzięli udział rząd, członkowie świętego synodu, delegacja senatu i izby deputowanych, korpus dyplomatyczny oraz członkowie rządu.

— Czasopismo berlińskie „Neue Litteratur“ występuje przeciw rozpowszechnianiu dowcipów na temat Szkocji. Szkoci — pisze „Neue Litteratur“ — są jedynym zdrowym germańskim szczepem Anglii, a dowcipy na ich temat są wymysłem Żydów i zażydzonych Anglików. Dość kawałów szkockich

Tak wygląda „całkowita jednomyślność“! Hitlerowcy — gdańszczanie poczuli się z współwyznawcami z Rzeszy

GDANSK (Pat). W czasie ostatniej uroczystości t. zw. „kreistagu“ w mieście Tiegenhof w pow. Wielkie Żuławy doszło do poważnych starć pomiędzy członkami bojówek narodowo-

socjalistycznych Rzeszy i Gdańska.

W związku z tym pewna ilość pracowników i robotników została natychmiast wydalona z pracy.

Kłajpedzianie odczuwają „dobrodziejstwa“ przyłączenia do Rzeszy

KOWNO (Pat). Korespondent kłajpedzki „20 Amzius“ donosi, o nie słychanym podroźniu życia w kraju kłajpedzkim. Zwyżka cen dołknęła zwłaszcza artykuły żywnościowe, skutkiem czego niektóre z nich stały się wprost niedostępne dla szerokich warstw robotniczych.

Po strajkach robotników, domagających się wyższej płacy, niektóre przedsiębiorstwa nie mogły uczynić zadość żądaniom robotników i zawiesiły swoją działalność, w innych zaś

wypadkach interweniowały władze narodowo-socjalistyczne, orzekając, że robotnicy winni się zadowolić dotychczasowymi płacami, w przeciwnym razie spotkają się z represjami.

Wedle innych pogłosek, które no tuje „20 Amzius“ niezadowolonym robotnikom kłajpedzkim niemieckie władze partyjne oświadczają, że to właśnie kłajpedzianie domagali się przyłączenia kraju kłajpedzkiego do Rzeszy, wobec czego nie mają prawa obecnie narzekać.

Premier Bułgarii u Hitlera

BERLIN (Pat). W godzinach popołudniowych przybył do Berlina z oficjalną wizytą premier i minister spraw zagr. Bułgarii Kiossewanow. Gościa powitał w imieniu kanclerza minister spraw zagr. Rzeszy von Ribbentrop w obecności szeregu podsekretarzy stanu, naczelnego wodza sił zbrojnych gen. Keitela i in.

O godz. 16 Kiossewanow w towa-

rzystwie posła bułgarskiego w Berlinie złożył pierwszą wizytę ministrowi Ribbentropowi w Auswaertiges Amt.

W godzinach wieczornych premier przyjęty został przez kanclerza na go dzinnej audiencji, po czym kanclerz Rzeszy wydał bankiet na cześć gościa bułgarskiego.

Dzisiaj kontynuowane będą rozmowy.

Podział angielskiej pożyczki dla Rumunii

BUKARESZT (Pat). W związku z udzieleniem Rumunii przez Anglię pożyczki w wysokości 5 i pół miln. funtów sterlingów, mieszana komisja gospodarza angielsko-rumuńskiego ustaliła następujący podział tej kwoty:

700 tys. funt. sterl. przeznaczony

będzie na zakup bawełny w Anglii, 160 tys. — na budowę dróg w Rumunii, 1 miln. na zakup narzędzi leczniczych i lekarstw, reszta zaś zużyta zostanie na potrzeby obrony narodowej w Rumunii. Dostawa powinna rozpocząć się natychmiast.

Śledztwo w sprawie katastrofy „Thetis“

LONDYN (Pat). — Na posiedzeniu komisji prowadzącej śledztwo w sprawie zatonięcia łodzi podwodnej „Thetis“ przesłuchano porucznika Woodsa, jednego z 4 obecnych członków załogi „Thetis“.

Por. Woods zeznał, że było szereg możliwości zbadania, czy wyrzutnia torpedowa nie zawierała wody, ponieważ jednak przed stawielem firmy Gammel Laird (która wykonała „Thetis“) oświadczył: że wody w wy-

rzutniku nie ma i operując się również na sprawnym działaniu specjalnego aparatu kontrolnego nie mógł on przypuścić, że wyrzutnia jest napełniona wodą.

Posa tym porucznik Woods oświadczył, że przed zanurzeniem się łodzi polecił pod władnym marynarzom sprawdzenie działania wodoszczelnych drzwi. Nie jest jednak pewien, czy to polecenie zostało spełnione.

Narady w Berlinie

Nad czym radzili Hitler, Goebbels, Goering i gen. Keitel

LONDYN (Obsl. sp.). Korespondent „Reutera“ donosi z Berlina o ważnej naradzie, która odbyła się w gmachu kancelarii rządowej. W naradzie tej wzięli udział Hitler, Goebbels, Ribbentrop, feldmarszałek Goering oraz generał Keitel. Według informacji korespondenta „Reutera“ uzyska-

nych, jak twierdzi, że źródła dobrze poinformowanych, na posiedzeniu tym szeroko omawiano sprawę Gdańska oraz sytuację na Bałkanach w związku z wizytą bułgarskiego premiera w stolicy Rzeszy.

Podobno na tej naradzie zapas-

miły zasadnicze uchwały. Dziennikarz angielski uważa na podstawie głosów prasy niemieckiej uporczywie prostującej wiadomości o niemieckich planach w Gdańsku, że Rzesza istotnie na razie cofnęła się w tej sprawie.

Zmiany w rządzie angielskim

Do czego dąży dyplomacja sowiecka

LONDYN (Obsl. sp.). Odbyło się dziś Londynie drugie z kolei posiedzenie komisji spraw zewnętrznych rządu angielskiego. mawiano sprawę rokowań angielsko-sowieckich i sprawę Gdańską. Na posiedzeniu tym był również obecny angielski poseł w Warszawie Kennard.

Dzienniki angielskie i agencje telegraficzne przyniosły sprzeczne wiadomości z Moskwy. Według jednych rokowania posunęły się znacznie naprzód i porozumienie zostało już faktycznie osiągnięte, według innych rokowania nie dały na razie pozytywnego wyniku. Mołotow miał

wysunąć nowe żądania. Część angielskiej opinii publicznej uważa, że Moskwa robi nowe trudności rządowi Chamberlaina, chcąc doprowadzić do zmian personalnych w gabinecie brytyjskim. To też dzisiejsze dzienniki angielskie przepowiadają, że zmiany te nastąpią w końcu lipca, lub po czątku sierpnia, przy czym Churchill predystynowany jest na stanowisko ministra marynarki wojennej.

Prasa francuska jest bardziej optymistycznie nastrojona. Dziennik „Information“ twierdzi, że porozumienie angielsko-sowiecko-francuskie zostało już osiągnięte i że w

dniach najbliższych zostanie wydany o tym oficjalny komunikat.

Niemieckie Biuro Informacyjne uważa, że porozumienie nie osiągnięto i że wyłoniły się nowe trudności w związku z państwami bałtyckimi oraz kwestią gwarancji dla Holandii i Szwajcarii. „D. N. B.“ twierdzi, że oba państwa nie chcą tych gwarancji, szczególnie gdy ani Szwajcarię, ani Holandię nie uznają dotychczas de jure rządu sowieckiego.

Wieczorna prasa francuska twierdzi, że pakt zostanie zawarty, mimo dywersji niemieckiej na wszystkich odcinkach frontu politycznego.

40.000 zł strat wyrządziły burze na Wileńszczyźnie

Szalejące ostatnio nad Wileńszczyzną burze wyrządziły masowe szkody. I hm. silna nawałnica porzywała dachy z zabudowań dwóch gospodarzy w maj. Luśów (pow. wil-trocki), wyrządzając 26.000 zł strat.

W tym samym czasie pioruny zaleciły

kilkanaście podstrów, które strawiły wiele budynków gospodarskich. Ogólne straty wynoszą ok. 15.000 zł.

Podczas trwającej burzy we wsi Bernaty (gm. mileciańska) piorun uderzył w dom mieszkalny, rażąc właściciela, Józefa Grykła, który zmarł. (Zb)

Jakich zmian w uposażeniach domaga się nauczycielstwo szkół średnich

Donosiliśmy już o zabiegach nauczycielstwa szkół średnich w sprawie zmiany ustawy uposażeniowej.

W myśli tej koncepcji wstępujący do zawodu nauczycielskiego w szkółnictwie średnim otrzymywałby na początek uposażenie w grupie IX tj. 210 zł miesięczne jako prowizoryczny, po czym awans automatyczny rozpoczynałby się od grupy VIII tj. 260 zł — po sześciu latach służby przechodzi do grupy VII z pensją 335 zł — po dziesięciu

latach przechodzi do grupy VI z pensją 450 zł — po dalszych latach sześciu awansuje do grupy Vb z pensją 560 zł, zaś po dalszych sześciu latach przechodzi do grupy V, z poborami 700 zł.

Plan ten polega na tym, że zmniejsza anormalną różnicę między grupą VI (450 zł) a obecnie istniejącą grupą V (700 zł) na co powszechnie się skarżą wszyscy, gdyż różnica ta jest anormalnie wielka, bo wynosi aż 250 zł.

Pierwszych 78 instruktorów gminnych przysposobienia radiofonicznego w Nowogródzku

Województwo Nowogródzkie, dzięki inicjatywie i staraniom prezesa Wojewódzkiego Społecznego Komitetu Radiofoniczacji Kraju w Nowogródce p. Tadeusza Runge, przy współpracy Rozgłośni Polskiego Radia w Baranowie uzyskało 78 przeszkolonych instruktorów gminnych przysposobienia radiowego. Są to słuchacze kursu tego typu. Kurs ten trwał od dnia 26 ub. m. do dnia 1 bm. Słuchacze jego przy wyjątkowej codziennej pracy od godz. 6.30 rano do godz. 9.30 wiecz. najwięcej czasu poświęcili wykładowi i zajęciom praktycznym w zakresie techniki radiowej. Nauczycieli oni budowania najlepszego odbiornika radiowego, odpowiedniego zakładania instalacji radiowej oraz masę innych umiejętności technicznych z dziedzin radiowej. Jednocześnie z wykładów poznali przepisy, dotyczące flia, swoje przyszłe obowiązki w terenie i pogłębili w sobie zamiłowanie do radiofonii przez

dokładne uświadomienie znaczenia radia społecznego, państwowego i kulturalnego. słuchacze kursu, to element wyborowy pod względem społecznym, przeto można liczyć, że dla radiofonii na terenie Nowogródzkiem przyniosą duże korzyści.

W ubiegły piątek, chociaż niektóre wykłady trwały jeszcze i w sobotę, odbyło się uroczyste zamknięcie kursu. Na tę uroczystość z inicjatywy kierownika kursu p. Romana Bulicza słuchacze przygotowali specjalne piosenki i deklamacje o radium — były to piosenki i wiersze w przeróbce p. Pelita. W imieniu słuchaczy złożył organizatorom kursu i kierownikowi serdeczne podziękowania p. Sokołowski, zęgnął zaś słuchaczy dyrektor Rozgłośni Baranowieckiej p. Zbigniew Cis-Bankiewicz. Fragment tej uroczystości został nagrany na płycie pod kierownictwem p. J. Zapaśnika i będzie nadany w Polskim Radio.

Otwarcie kursu szybowcowego

W Nowogródzkiej Szkole Szybowcowej w Ogrodnikach odbyło się uroczyste otwarcie IV kursu szybowcowego.

Uroczystość rozpoczęła się przyjęciem na portu przez prezesa zarządu okręgu LOPP p. wicewojewodę Stefana Radolińskiego, po czym dokonano podniesienia flagi. Mszę św. odprawił oraz dokonał poświęcenia szybowców ustawionych na placu przed ofertem

ks. Kapusta, dyrektor szkoły rzemieślniczej ks. ks. Salezjanów w Dworcu. Po nabożeństwie zarząd okręgu LOPP z licznymi przybyłymi gośćmi oraz okoliczną ludnością udali się na zwiedzenie domków Orzewskich, w których mieszczą się placówki szkoły, świetlicy, warsztaty i kuchnia szkolna.

Domki te ustawione są w lesie sosnowym tuż w pobliżu hangaru dla szybowców. Do paratusięcznej ludności przybyłej na uroczystość przemówił prezes Radoliński podkreślając duże znaczenie latnictwa dla obrony kraju oraz znaczenie szkoły w Ogrodnikach, przygotowującej kandydatów do szkół lotniczych. Po czym wniósł okrzyk na cześć Pana Prezydenta Rzeczypospolitej oraz Naczelnego Wodza p. Marszałka Edwarda Śmigłego Rydzka. Na zakończenie uroczystości otwarcia kursu odbyły się pokazy szybowcowe w wykonaniu absolwentów szkoły.

to usłuchał Kiepury?

29.VI. 1939 r. Jan Kiepura koncertował na FOM, zobowiązując moralnie słuchaczy tego koncertu do wpłacenia ofiary na Fundusz Obrony Morskiej. Ofiary te można przekazywać bezpłatnym blankietem PKO Nr 42.015 w każdym Urzędzie Pocztowym.

Kurtuazyjna wizyta Kioseiwanowa

Plany niemieckiej ekspansji na Bałkany, Turcję i kraje arabskie

LONDYN (Pat). Dzienniki angielskie zaznaczają, że wojna dyplomatyczna na Bałkanach jeszcze się nie zakończyła. Państwa „osi“ przypuściły nowy atak. Agencja „Fornier“ podaje, że podczas poprzednich wizyt niemieckich ministrów w Sofii przygotowano pewną umowę, która ma być w Berlinie podpisana. Podobno chodzi o niemieckie przyrzeczenie dla Bułgarii w kwestii realizacji jej polityki rewizjonistycznej. Z drugiej strony agencja „Hawas“ donosi, że jeden z uczestników ewity Kioseiwanowa, podczas pobytu premiera bułgarskiego w Białogrodzie, gdzie miał dłuższą rozmowę z ministrem spraw zewnętrznych Jugosławii Markowicem, udzielił wywiadu dziennikarzom francuskim i angielskim. W wywiadzie tym zaznaczył, że Bułga-

ria niczego nie chce od Niemiec i nie wiezie dla Trzeciej Rzeszy żadnych przyrzeczeń. Wizyta Kioseiwanowa

ma charakter kurtuazyjny i jest rewizytą na poprzednie wizyty ministrów niemieckich w Sofii.

Żywe echo wywołał w Londynie rewelacyjny artykuł ankarskiej gazety „Temps“, zamieszczony w odpowiedzi do enuncjacji niemieckich o niepokojach w Syrii i innych państwach arabskich z powodu odstąpienia przez Francję Aleksandretty. „Temps“ zapewnia, że znajduje się w posiadaniu autentycznych dokumentów, demaskujących plany niemieckie odnośnie półwyspu bałkańskiego. Niemcy — pisze „Temps“ — usiłują stworzyć z Jugosławii i Bułgarii bazę wypadową przeciwko Turcji i Krajom Arabskim, którymi Berlin chce zawiadnąć i podporządkować sobie.

Na Pomorzu Szczecińskim

Współpracownik miesięcznika „Tęcza“ przebywał ostatnio na Pomorzu Szczecińskim i w najnowszym numerze „Tęczy“ zda je relację ze swej podróży po tych słowiańskich ziemiach, odwarzając nastroje tamtejszej ludności. — Także wiele innych interesujących materiałów politycznych przynosi ten sam zeszyt „Tęczy“ (drogi odrodzenia się państwa czeskiego, masońskie filiacje ruchu „ukraińskiego“, Głosy do sprawy gdańskiej, prasa żydowska w Polsce itd.). Ożywiają treść numeru konkursy, humor po polityczny, satyra rysunkowa i gęsto rozrzucone ilustracje kolorowe oraz jednobarwne.

Tętniącą aktualnością lipcowy zeszyt „Tęczy“ sprzedają księgarnie, kioski i administracja pisma (Poznań, Al. Marcinkowskie 22).

Eksportujemy coraz więcej wyrobów przemysłu mięsnego

Na terenie ziem północno-wschodnich rozwija się pomyślnie przetwórczy przemysł mięsny. Świadczy o tym wzmagający się stale eksport za granicę w pierwszym kwartale do Anglii.

Podług opracowanych ostatnio danych w ciągu ubiegłego roku wyeksportowano za granicę przetworów mięsnych 22.000 kw, podczas gdy w roku 1937 eksport ograniczył się do cyfry — 8.800 kwintali. Eksport ten w pierwszym kwartale roku bież. wykazuje dalszą tendencję zwykłą.

Pocieszającym objawem jest fakt, że na rynek zagraniczny wprowadzone zostały nowo rodzaje przetworów mięsnych, jak: konserwy wołowe, drobiowe, wędliny itp., które to artykuły dotychczas prawie nie były z terenu naszych ziem eksportowane.

Poza tym wzrósł również eksport trzody chlewniej. Eksport ten kierował się w pierwszym kwartale do Niemiec. W roku ubiegłym z terenu naszych ziem wywieziono 52.000 sztuk bydła.

Nad Naroczem wybudowano nowe schronisko

Wśród małych sosenek, wyrastających na stromym brzegu jeziora, powstało schłodne schronisko turystyczne. Tak zdaje się jeszcze nie dawno byliśmy świadkami otwarcia schroniska-hotelu nad jez. Augustowskim, a już zbliża się druga uroczystość nad jez. Narocz. Jeżeli w takim tempie Liga Popierania Turystyki realizować będzie swoje plany, to nie będziemy potrzebowali narzekać na brak schronisk.

Nie bądźmy jednak w danym wypadku optymistami. Jeszcze dużo wody będzie musiało upłynąć z naszych rzeczek zanim nastąpi nasycenie terenu. Wileńszczyzna jest to kraj biedny. A mimo wszystko budzi największe zainteresowanie wśród turystów, którzy przyjeżdżają do nas masowo. Nad jez. Narocz przyjeżdżają liczne wycieczki ze Śląska, Warszawy i Łodzi. Z tych trzech środowisk mamy największy procent turystów.

Bardzo rozumnie władze turystyczne postąpiły, że obok schroniska turystycznego nad jez. Narocz wybudowa-

wały garaż dla samochodów. Trzeba bowiem wiedzieć, że większość auto mobilistów-turystów skierowuje się właśnie na północ, a celem jest jez. Narocz, które wabi tych, którzy nie widzieli i nie mają możliwości częstszego oglądania większych przestrzeni wody.

W tym schronisku będą mogli znaleźć wygodne pomieszczenia turyści z całej Polski. Prezes Delegatury Wileńskiej LPT, dyr. Szlachetowski, jak również radca Fryderyk Łęski zastrzegają, że obecnie postawione schronisko jest tylko prowizorium, że nie jest to schronisko luksusowe na wzór budowanych przez LPT w Augustowie, Kalatówkach, czy Gdyni. Mniejsza jednak o samą nazwę i określenie. Chodzi przede wszystkim o wygodę. Dobrze się stało, że to już w tym roku da się przynajmniej częściowo zaspokoić głód schroniskowy, a panowie samochodowicy z chwilą gdy dowiedzą się, że nad jez. Narocz można wygodnie zagażować samochód, to niewątpliwie ilość wycieczek zna-

cznie się zwiększy. Na tym wszystkim korzystać będzie najczęściej miejscowa ludność nadnaroczańska.

Wioska rybacka Kupa ztraca coraz bardziej swój charakter. Tuż obok tej wioski mamy stacyjkę kolejową Narocz, a z jednej i drugiej strony schroniska.

Można mieć pewne zastrzeżenie co do wyboru miejsca na schronisko LPT. Można dyskutować na temat urządzeń, ale fakt pozostaje faktem, że schronisko już stoi i że mieszkają w nim turyści. To jest najważniejsze i panowie organizatorzy i przedstawiciele LPT zasłużyli na pochwałę. Wiemy bardzo dobrze, że sytuacja jest ciężka, że z pieniędzmi nie zawsze jest u nas dobrze. W miarę więc możliwości robi się co da. Miejsmy nadzieję, że za parę lat nad tym samym jez. Narocz powstanie znacznie większe i bardziej reprezentacyjne schronisko wybudowane przez LPT względnie przez inne jakiegoś organizacje turystyczne. Mówiąc o jez. Narocz trzeba podjąć pewną myśl czy nie warto byłoby zainteresować jakąś instytucję, która zechciałaby na jezioro Narocz puścić kilka pakownych motorówek. W obecnych warunkach spacer po jeziorze należy do rzadkości. Nie każdy może sobie pozwolić na przejażdżkę żaglem, kaja-

kiem — co jest niezbyt bezpieczne, względnie łodzią co trwa bardzo długo. Patrząc w jezioro, chce się poznać jego brzegi. Człowiek chce prosto poznać głębie jeziora i pojeździć motorówką. Powie może ktoś, że motorówka zagłuszy spokój jeziora, że ukazanie się nad jez. Narocz większego stateczku zmieni charakter jez. Narocz, ale z tym nie trzeba liczyć się specjalnie bo tam gdzie jest życie i tam gdzie ludzie przyjeżdżają na dłuższy okres czasu to chcą przecież mieć nieco więcej przyjemności poza spacerem po brzegu, soseniaku, czy łowieniem ryb na wędkę.

Wychodzą z założenia, że nad jez. Narocz powinna być motorówka obliczona przynajmniej na 20—30 osób, albo i na więcej. Napewno nad morzem są jakieś stare motorówki, które tam już nie kursują. Można je wyremontować, odmalować i przetrzeć z tego prawdziwego i naszego kochanego morza w Gdyni i Gdańsku tu nad nasze słodkie morze północny, morze Wileńszczyzny.

Jeżeli chodzi o urządzenia techniczne to można mówić długo i nasuwać szereg rozmaitych propozycji. Nie od razu jednak Kraków zbudowano. Nie można wymagać od razu żeby nad jez. Narocz powstały hotele z zaskakami, restauracje z szampanami i centralne ogrzewanie i wanny z wo-

dą leczniczą. Słowem to co jest w szeregu innych miejscowościach kuracji no-lewniskowych. Narocz niech zostanie Naroczem. Niech Narocz będzie jak najdłużej jeziorem egzotycznym i pełny czaru poezji i przestroni. Motorówka czaru tego nie osłabi a przyczyni się tylko do jeszcze większego obudzenia miłości i przywiązania. Nie można przecież chwalić i kochać kogoś gruntownie. Trzeba zawrzeć z tym jeziorem przyjaźń. Nie ulega wątpliwości, że „a parę lat aktualną będzie sprawa przeprowadzenia brzegami jeziora drogi bityj. Droga ta będzie można objeżdżać dokoła całego jeziora. To też turystyka to też piękno. A więc nie ograniczajmy się do minimum, a myślimy wciąż o dalszych potrzebach jez. Narocz, które okazać nam będzie swoją wdzięczność przez piękno swej wody, swych fal, swych brzegów i charakteru ogólnego jakie towarzyszy poszczególnym częściom tego jeziora.

Otóż w piątek w południe nastąpi nad jez. Narocz uroczyste otwarcie schroniska LPT z udziałem zaproszonych gości. Będzie to jeden z etapów pracy nad doprowadzeniem jez. Narocz do takich warunków, które pozwalałyby odwiedzać ten piękny zakątek naszego kraju nie dla jednego jakiegoś Robinsona, a dla szerszych mas społeczeństwa naszego.

Nożycami przez prasę

W GDAŃSKU ODPREZENIE.

Prasa zagraniczna przepełniona jest informacjami o sytuacji na odcinku gdańskim. Jednocześnie, jak wiadomo, fala naprężenia na tym odcinku opadła. „Kurjer Polski” w związku z tym pisze:

Sprawy gdańskie na ospałych prasy różnojęzycznej przypominają dzisiaj owe spóźnione echaury i obłoki, ciągnące w ślad za burzą, która przeleciała się po niebie i odeszła gdzieś dalej, w nieznane. Niestety, nie oznacza to „murowanej” stałej pogody:

Jedna chmara młócąca, druga może na dechę, skoro w atmosferze międzynarodowej panuje szczególna „skłonność do burz” i coraz rzadziej są przejaśnienia na firmamencie.

W każdym razie, jak się zdaje do końca sierpnia, kiedy to ma nastąpić wizyta krążownika niemieckiego „Königsberg” w Gdańsku i mowa Hitlera w Tannenbergu, nie należy spodziewać się silniejszych „burz”.

WÓDZ I WRONY.

Cóż się dzieje tym czasem w Niemczech? Czy obywatela skierowane są na Führera. Ten jednak...

Młczy. Fenomenalnie wielomówny trwa bezgłośnie. Mowa z okazji wodowania nowego okrętu wojennego została odwołana. Nie otrzymał odpowiedzi Anglik ani Francuz. Ani słowa o sprawach trapiących go dzień i noc.

Wytwarza dokoła siebie atmosferę tajemniczości. Sposób wypróbował jak tykę ludzi, którzy nie ale mają do powiedzenia, wiele zaś do przemilczenia. Oblicze tylko dyskretnie, za pośrednictwem osób trzecich i czwartych, że za dwa bez mała miesiące, do 25 sierpnia wygłosi w Tannenbergu „najdonioślejszą mowę w swej karierze”.

Ale na razie młczy i nasłuchuje. Spodziewał się przerażenia świata, lecz za dziwił się i sam wpadł w przerażenie. Chciał być przeznaczonym, lecz sam stał się niewolnikiem przeznaczania.

Szuka teraz wyjścia z labiryntu, którego progę przekroczył.

(Dzien. Powsz.).

A obywatel ma na razie spórą porcję „propagandy i małą na półmisku:

Niemcy są, jeśli można tak powie dzieć, skazani na grzeszenie w fałszywych teoriach mistycznych, jak mówi nam o tym historia tego narodu, lecz za nemu mistycyzmowi na świecie nie sprzyja nigdy... pospolity głód. Na coś więc zdążyć się wysiłki, najwłaściwszej nawet, neopogańskiej propagandy, gdy obywatel, wysłuchawszy wszystkiego o „postanowieniu” swego wodza, skleruje zdumione oczy na wystawę sklepu spożywczego i ujrzy tam wrony w cenie 40—50 fenigów za sztukę! Osobna kartka pouczona go wprowadzi, że wrona jest „równie smaczna”, jak gołąb, ale to problematyczne zapewnienie musi jednak nieco przygasić mistyczny zapal agitowanego.

Po tym niemylnym skojarzeniu „posłanietwa” z wronami blizze zaniepokojony obywatel niemiecki do ręki organu rady zdrowia publicznego — „Volksgesundheitswart” — i czyta, że do wielkich jego wrogów zaliczają się... kawa i herbata! „Nie pij tych szkodliwych produktów zagranicznych — poucza organ — bo zdrowie twoje niezbędne jest dla państwa. Najzdrowsze jednostki narodu niemieckiego tracą przedwcześnie jasność umysłu, zdolność do pracy i wymierają wskutek trucia się kawą i herbatą!” — ostrzega pismo i radzi pić „dobrą niemiecką herbatę rodzinną” z jakichś tam ziółek i jagód...

Przemawiało by to może do obywatela niemieckiego, gdyby wiedział, że w każdym sklepie może sobie, gdy zechce, kupić prawdziwej kawy i herbaty, ale obywatel ten wie, że wspomnianych artykułów brak.

(Kurj. Warsz.).

„LEBENSRAUM” NA SKÓRZE SOJUSZNIKA.

Prasa podała obiegającą w kołach pogłoskę o nowej koncesji rządu włoskiego na rzecz Niemiec, a mianowicie o bliskim zawarciu umowy włosko-niemieckiej, na podstawie której Niemcy wezmą port w Trieście w 10 letnią dzierżawę z prawem urządzenia składów na surowce zamorskie, stocznia dla budowy okrętów wojennych, (przede wszystkim łodzi podwodnych) i bazy morskiej dla floty niemieckiej.

Wiadomość tę „Gazeta Polska” zaopatruje następującym dopiskiem:

Trist nie wątpił należało do tego co według teorii Niemiec jest częścią składową ich „przestrzeni życia”. Włoski sojusznik Trzeciej Rzeszy z pewnością nie dopuściłby do tego, aby w tym celu przetrzymać w ręku Niemców, a więc nie mógł być też musiał zapewne uznać ją w od-

Uwaga rolnicy!

Zbliża się obława tytoniowa

Brygady Ochrony Skarbowej podejmą wkrótce obławy na nielegalnie plantacje tytoniowe. Jak co roku tak i tego lata lotne oddziały Brygad zlastrują dokładnie wszystkie gospodarstwa i obejścia domowe miast, wsi i zaścianków Wileńszczyzny, poszukując roślin tytoniowych.

Według przepisów prawa karnoskarbowego winni hodowli roślin tytoniowych bez względu na to, czy tytoniem zasiane będą większe kawałki ziemi, czy też ujawniony on zostanie wśród innych kwiatów lub jarzyn (tzw. samosiejka) karani będą grzywną w wysokości do 30 złotych za każdy ujawniony metr kwadratowy posiewu, przy czym, jeżeli tytoń rośnie nie w jednym miejscu, a w kilku miejscach lub jest zasiany wśród roślin, oblicza się cztery rośliny na metr kwadratowy. W razie dokonania już zbiorów przewidziana grzywna do 250 złotych za każdy kilogram zbioru. Bardziej surowym karom ulegają ci, którzy przerabiają

lub wytwarzają tytoń na sprzedaż. „Kto wytwarza prywatne wyroby, przerabia je, zbywa, transportuje lub innym w tym ponaga ulega karze do 6 miesięcy aresztu i grzywny do 1000 złotych za każdy rozpoczęty kilogram przerabianego surowca” — głośi prawo karne skarbowe. Niemniej wysokie kary przewiduje ustawa za przemyt i fałszowanie monopolowych wyrobów tytoniowych. Recydywistom czyli tym, którzy już w latach poprzednich byli pociągani z tych powodów do odpowiedzialności, grozi kara do 2 lat aresztu.

Przepisy prawa karno skarbowego są bezwzględne, bezwzględnie też będą stosowane. Żadne tłumaczenia i próby uwzględniania nie będą — taki jest nakaz władz. Późniejsze powiewanie narzekanie i pomstowania, są niesłuszne, gdyż należy jeszcze dziś, zanim lotne oddziały kontrolne rozpoczęły swą pracę, dobrze przeskubać swe ogrody i pola i nielegalną roślinę zniszczyć. Kto tego nie

dokona świadomie działa na szkodę Skarbu Państwa. Rozumowanie, że „anuż nie znajdą”, jest lekkomyślne i pociąga za sobą przykre konsekwencje. Dowodem lata poprzednie, w których takich, co to „nie zauważyli” lub „myśleli” albo „nie wiedzieli” było bardzo wielu.

Zaznaczyć jeszcze musimy, że też liczne są wypadki ujawnienia tzw. samosiejki, czyli roślin tytoniu wyrosłych bez specjalnego posiewu wśród kwiatów i jarzyn. Tacy niepożądani goście wyrastają bez wiedzy gospodyń i gospodarzy, ale, ponieważ jednak rosną, a niekiedy nawet w stanie uowodnić, że umyślnie ich nie zasiał, będą zawsze powodem kar nakładanych na ich właścicieli. Aby przeto uniknąć niespodzianych w takich wypadkach przykrości, powtarzam raz jeszcze, należy jeszcze dziś bez odkładania na później, dobrze skontrolować swe pola, ogrody i grzędy.

Czy się bocianom nie pomyli

W oczekiwaniu powrotu białych podróżników z Anglii

Choć według z góry ułożonego planu, boćki „angielskie”, które 21 ub. m. zostały wysłane do Anglii samolotem ULL „Lot”, miały w dniu 22 ub. m. wystartować, już o własnej sile, w powrotną podróż do Polski, ze względu na warunki meteorologiczne musiały odłożyć swój start o dwa dni.

Bociany poleskie przybyły do Londynu w naogół doskonałej „formie”. Wprawdzie kilkugodzinna podróż samolotem w bagażniku zmęczyła je trochę, ale otoczone były przez cały czas troskliwą opieką. W Kopenhagdzie zjadły obfity „lunch”, a uczeni brytyjcy nakarmili je sówicę po wyładowaniu w Anglii.

Jednakże nazajutrz pogoda była fatalna. Burza, mgła i porywiste wichry brały się za bary. Postanowio-

no więc, że bociany oczekiwać będą w Muzeum w Hacleniere na polepszenie aury.

Boćki poleskie dobrze się czuły na ziemi brytyjskiej. Nie śpieszyły się więc do lotu. Dwa dni minęły im jak jedna chwila. Budziły zrominiałą sensację w kraju, w którym w ogóle nie ma bocianów. Wreszcie dnia 24 ub. m. brytyjskie ministerstwo lotnictwa sygnałowało, że pogoda ustaliła się i boćki wypuszczono na wolność.

O dalszych losach boćków na razie nie wiadomo. Bociany zazwyczaj lecą z szybkością 170 do 180 km na godzinę. Ponieważ jednak na swej drodze mogą napotkać niekorzystne prądy powietrzne, a zmienne warunki bytu osłabiły z pewnością siły ptaków, nie zdołają one lecieć z więk-

szą szybkością, niż 100 km, na godzinę.

Obecnie mgr Lichy, asystent prof Wodzickiego udał się do rodzinnych wsi bocianów, Kaczanowicz i Lemieszyc, gdzie będzie czekał na powrót ptaków.

Kiedy to nastąpi i czy w ogóle, trudno przewidzieć.

Bociany wracają do Polski z corocznych wędrówek do ciepłych krajów (nie do Anglii) na wiosnę.

Czy uznają lipiec za właściwą porę do takiej wędrówki? Czy im się coś nie pomyli, czy ich to nie zdezorientuje, zarówno emocje jazdy samolotem, jak pobyt w chłodnej Anglii, jak również szlak powietrzny, którym nigdy nie lecały?

S. O.

„Wojna gazowa” mimo woli

4-godzinny „atak”. Zniszczenie w promieniu 10 m.

Pytanie, czy będzie w tym roku wojna czy też nie — słyszy się dziś na każdym kroku. Powtarzają je wszyscy. Każdy chciałby się dowiedzieć: kiedy? — może już za tydzień? — za miesiąc?...

Żyjemy W ATMOSFERZE „WOJENNEJ”. Z tym może zastrzeżeniem, że w Polsce jakoś mniej się przejmują alarmami wojennymi, jak np. na Zachodzie. Mimo to jednak napięcie jest duże a ludziska interesują się, bardziej niż kiedykolwiek, najrozmaitszymi wypadkami czy opowiadaniem, mającymi jakiś związek z wojną? — czy to

światową czy też wojną przyszłości, który chyba, może, kto wie...

Przed kilku właśnie dniami mieszkańcy powiatu święciańskiego mieli SENSACJĘ NIELADĄ.

Pracujący przy drodze koło wsi Kruklinka (gm. krewska) robotnicy na trafili w czasie kopania w rowie na jakieś metalowe przedmioty. Zaczęli więc z ciekawością kopać dalej i po paru godzinach wyciągnęli z ziemi PIĘĆ GAZOWYCH BALONÓW jak się później okazało, pochodzenia rosyjskiego, z czasów wojny światowej.

Jeden z balonów był pusty, gdyż przegryzła go rdza. Pozostałe były nie tknięte. Zaczęto więc koło nich manipulować aż ktoś śmiało rzucił myśl, aby jeden balon otworzyć i zobaczyć, „CO TO Z TEGO BĘDZIE?”

Myśl spodobała się zaraz więc rozpoczęło „doświadczenie”. Dwaj odważniejsi balon otworzyli i natychmiast odbiegli wraz z przyglądającymi się kolegami kilkadziesiąt metrów w bok. Gaz zaczął się ulatniać w kształcie dobrze widocznego obłoczku. Skutki „ataku”, który trwał 4 godziny, nie

dały długo na siebie czekać. W promieniu 10 m od balonu

WSZYSTKIE ROŚLINY ZOSTAŁY ZNISZCZONE.

„Widowisko” więc „udało się” znakomicie.

Na tym jednak nie koniec. Powiadomione o znalezieniu balonów Szefostwo Fortyfikacyj w Grodnie wysłało natychmiast na miejsce specjalistów, którzy stwierdzili, że są one NAPEŁNIONE CHLOREM,

a więc gazem o wielkiej sile działania. W drodze badania świadków „doświadczenia” okazało się, że jeden z balonów zabrał ktoś ze wsi Zaprudzie. Niezwłocznie zatem dano o tym znać policji, która wszczęła poszukiwania za nieznanym osobnikiem. Zachodzi bowiem

POWAŻNA OBAWA,

aby znajdujący się w zabranym balonie chlor nie spowodował wypadków, co jest bardzo prawdopodobne — śmiertelnych.

Poszukiwania trwają. Czy zostaną uwiecznione pomyslnym skutkiem?

(Zb).

HORYNIEC - ZDROJ
SEZON CAŁOROCZNY.
W sezonie III od dnia 21 sierpnia — 31 października prowadzone są „Tanie pobyty” 28 dniowe za zł. 141 — obejmuje: mieszkanie, utrzymanie, kąpiele siarczane i borowinowe i opiekę lekarską. Stacja kolejowa w miejsc. na linii kolej. Jarosław — Rawa Ruska, pow. Lubaczów woj. lwowski.

nieśieniu do portu znajdującego się w granicach Włoch. Nie mniej trudno byłoby zbyt gorąco wieszować rządowi włoskiemu tego rodzaju przyjaznego układu z Rzeszą.

W OBLICZU SUMIENIA.

M. Niedziałkowski w Robotniku pisze:

Tak samo było przed wieloma laty, kiedy komuniści polscy stanęli wobec problemu sumienia. Wojska sowieckie maszerowały na Warszawę. Należało wybrać: ojczyzna polska czy ojczyzna sowiecka?

Jedni zalamali się wewnętrznie. Inni „opłotali” na rzecz Sowietów bez drgnięcia powiek. Inni jeszcze przeżywali obłąkłą prawdziwie tragedię...

To samo mniej więcej przeżywały dzisiaj polscy czy francuscy zwolennicy albo sympatycy faszyzmu. Los postawił ich w obliczu problemu sumienia.

Polska lokomotywa na bułgarskich znaczkach pocztowych

Z okazji uczczenia 50-lecia istnienia bułgarskich kolei żelaznych wydano w Bułgarii znaczek pocztowy wartości 2 lewas, przedstawiający lokomotywę polską typu 1-D-1, dostarczoną przez nas 10cjom bułgarskim. Znaczek ten barwy sepia palonej, ilustruje piękny fronton polskiej lokomotywy.

Germanizacja zarządów miast czeskich

BERLIN, (PAT). Germanizacja zarządów miejskich wielu miast czeskich na podstawie dekretu protektora Neuratha przedstawiana jest przez prasę niemiecką jako „naprawienie krzywdy wyrządzonych tym miastom przez Czechów”.

Jeden tylko gatunek maki we Włoszech

RZYM (Pat). Pod przewodnictwem Mussoliniego odbyło się w pałacu we neckim posiedzenie korporacji zbożowej, na którym min. rolnictwa złożył sprawozdanie o produkcji zboża w roku bieżącym. Ze sprawozdania wynika, iż mimo niepogody spodziewać się można produkcji równej prawie produkcji zeszłorocznej.

Zebrań postanowiono wprowadzić jeden rodzaj maki.

HOTEL „ST. GEORGES”
WILNIS
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

Pielgrzymka z Poznania i Gniezna odbyła procesję do Ostrej Bamy

Bawiąca w Wilnie pielgrzymka z Poznania i Gniezna w ilości 700 osób wczoraj o godz. 8 wieczorem procesją mariańską z zapalonymi świecami i lampkami spod Katedry przeciągnęła ulicami: Magdaleny, Zamkowa, Wielką i Ostrobramską do Ostrej Bamy, gdzie wzięła udział w nabożeństwie wieczornym przed cudownym obrazem Matki Boskiej.

3-tygodniowy kurs dla komendantów ochotniczych straży ogonowych i ich zastępców

Ogólnopolski Związek Straży Pożarnych zamierza w najbliższym czasie zorganizować na terenie Wilna 3-tygodniowy kurs przeszkoleniowy dla komendantów ochotniczych straży ogonowych i ich zastępców.

Czy doc. Cywiński będzie ulaskawiony?

Do Kancelarii Cywilnej P. Prezydenta R. P. wpłynęło podanie docenta Cywińskiego o darowanie mu kary.

Doc. Cywiński skazany został, jak wiadomo, w pierwszej instancji na 3 lata więzienia, zaś w Sądzie Apelacyjnym na półtora roku więzienia za znieważenie pamięci Marszałka Piłsudskiego w artykule prasowym.

Sąd Najwyższy skargę kasacyjną skazanego oddalił wobec czego wyrok uprawomocnił się.

Doc. Cywiński przebywa na wolności.

Nie wolno wozić dzieci na motocyklach

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wystosowało niedawno pismo do podległych organów, w którym zwrócono uwagę na sprawę wozenia dzieci na motocyklach.

W plmie podkreślono, iż wozenie w tych warunkach dzieci odbija się ujemnie na ich delikatnym organizmie oraz utrudnia zachowanie równowagi pasażerów i kierowcy, krapując w szczególności swobodę ruchu tego ostatniego.

W związku z tym Min. Spraw Wewn. zarządziło wydanie polecenia podległym organom P. P. by motocyklistów, naruszających odpowiedzialnie w tym kierunku przepisy, podlegały do odpowiedzialności.

Śmierć między wagonami

Przed paru dniami, ok. godz. 15, w Nowych Święcicach, 26-letni Mieczysław Kupera, robotnik, usługujący przebiec tor w czasie przetażania wagonów, dostał się między przedziałki i zlamany padł trupem na miejscu.

(Zb)

KRONIKA

Nie zabierać bagażu do wagonów

W obecnym okresie masowych wyjazdów do kąpek nadmorskich, uzdrowisk i ośrodków wypoczynkowych - turystycznych, dużą przeszkodą w podróży jest bagaż ręczny. Z jednej bowiem strony wagi i tobołki łaciną ją swobodę ruchów na dworcu, przy kontroli biletów i przy wsiadaniu, z drugiej zaś - powodują bardzo często nieporozumienia między pasażerami, którzy nie mogą ponieść ciężarów pakunków w danym prze-

dziale. Z tego względu jest pożądaną, by pasażer zabierał najwyżej tylko tyle ręcznego bagażu do przedziału, ile będzie mógł ponieść pod i nad swoim miejscem. Całą resztę należy przekazywać do wagonu bagażowego, co minimalnie zwiększa koszt podróży, szczerze mówiąc przy dużych dystansach, w dużej natomiast mierze czyni podróż spokojną i wygodną.

RADIO

WILNO

CZWARTEK, dnia 6 lipca 1939 r.
6,56 Pieśń por. 7.00 Dziennik por. 7.15 Muzyka z płyt 8,20 Pogadanka sportowa. 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12,03 Audycja potudniowa. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13,05 Program na dzisiaj. 13,10 Muzyka operowa (płyty). 14,00 Marze i pieśni żołnierskie. 14,40 Kronika sportowa. 14,45 Wojsko polskie: „Dzielną piechur” - audycja dla młodzieży. 15,05 Muzyka popularna w wyk. Ork. Rozgł. Wil. pod tyr. W. Szczepańskiego. 15,45 Wiadomości gospodarcze. 16,00 Dziennik popołudniowy. 16,10 Pogadanka aktualna. 16,20 Utwory na flet w wyk. T. Tomaszewskiego. 16,45 Budownictwo wsi polskiej: Huculszczyzna - odczyt. 17,00 Muzyka francuska w wyk. ork. londyńskiej pod dyr. A. Doraffi. Tr. do Bar. 17,30 „Witwarzajmy węgą w kraju” - pog. inż. W. Kochanowskiego. Tr. do Bar. 17,40 Pieśni i arie w wyk. Radziława Petera (tenor). Tr. do Bar. 18,00 Echa mocy i chwały. 18,10 Koncert solistów. 19,00 Tradycja Bayarda - fragmenty z literatury francuskiej 19,20 „Przy wieczerzy” - muzyka z płyt. 19,45 Skrzynka ogólna prow. Tadeusz Łopatewski 19,55 Część II muzyki z płyt. 20,15 Rezerwa. 20,25 „Pożary na wsi” - pog. E. Lastowskiego. 20,35 Poradnik rolniczy prow. inż. R. Weckowicz. 20,40 Audycja informacyjna. 21,00 „Letni wieczór przed domem Fryderyka Chopina”. Transm. z Żelazowej Woli. Tr. do Węgier. 21,40 Nie samowite historie: „Złoty garnek”. 22,25 Zespołowe fragmenty oper z płyt. 23,00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23,05 Zakonczenie programu.

LIPIEC
6
Czwartek

Dziś: Dominik P. M.
Jutro: Cyryl i Metodog

Wschód słońca - g. 2 m. 53
Zachód słońca - g. 7 m. 54

WOWOGRODZKA

MOTOCYKLIŚCI MAJĄ PECHA. Motocykl na naszych drogach jest w ogóle ciężkim środkiem lokomocji i częste jeżdżenie nim jest wyczerpujące, szczególnie w dni targowe, kiedy suną po drogach wiejskie furmanki i rzadko który - nawet najbardziej wytrzymały motocyklista - nie miał tu wypadku. Ostatnio wpadł pod samochód, a raczej samochód wpadł na drogomistrza Szancko, jadącego z żoną na Świątę. Oboje doznali ciężkich obrażeń ciała, przy czym stan zdrowia p. Szancki jest b. niepokojący. Onegdy znowu przyszła kolej i na p. Karcewskiego, technika miejskiego, któremu weszła w drogę idąca luzem krowa. Wypadek na szczęście kończył się na obandażowaniu rąk i piersi. Teraz p. Karcewski chodzi i myśli, czym się kończy następny wypadek i czy nie warto fundnąć sobie zawczasu „samochód” o trzech kołkach.

Kurs pszczelarski. W Szkole Rolniczej w Kuszelewie, pow. Nowogródzkiego zakończony został kurs dla działowych pszczelarzy, w którym wzięło udział 35 pszczelarzy z terenu całego województwa. Działowi, czyli przodownicy pszczelarscy wykorzystywać będą nabyte wiadomości nie tylko we własnych pasiekach, lecz również udzielając porad i wskazówek fachowych swoim sąsiadom.

NIESPODZIANKA. Zarząd Miejski sprawił miastu, a raczej amatorom wodnej i słonecznej kąpielii miłą niespodziankę. Oto wbrew wszelkim obliczeniom i przewidywaniom, staw w Litówce został zgrubsza oczyszczony i napełniony wodą. Zrobiono nawet skocznię i dość obszerną plażę. Wprawdzie kąpielisko dalekie jest od projektu p. Pachnowskiego, b. dyrektora F. Pr., ale o wiele lepsze od poprzedniego jeziorka.

LIDZKA

Zakaz połowu ryb. Starostwo Powiatowe w Lidzie wydało zakaz połowu ryb na niewydzierżawionych obwodach rybackich rzeki Dzitwa, Kawła, Mołczadzi i Żyżana. Zakaz łowienia ryb obejmuje nie tylko połów sieciami, ale również wędkami, sznurami, wędziarzami itp.

„Skowronek” w Lidzie. 6 bm. o godz. 20,30 w sali teatru „Era” w Lidzie wystąpi znakomita primadonna operetkowa Lucyna Szczepańska w tytułowej roli w najpiękniejszej z operetek Fr. Lehara „Skowronek”. W pierwszym akcie wystąpi para baletowa: Nina Kozłowska i Eng. Papiński. Bilety wcześniej do nabycia w kasie teatru.

MIESZKAWKA

Lepsza forsja na lody, niż jesienka w dniu pogody. Na ulicy Świerzeńskiej w Nieświeżu znaleziono palto męskie i portmonetkę z pieniędzmi i kluczami. Dotychczas na posterunek zgłaszało się sporo „właścicieli” „właścicieli” lecz tylko po pieniądze, nie dziwnego - 40° ciepła, na jesienkę jeszcze nie pora.

POŻAR OD PIORUNA. We wsi Kurach gm. Simiawka, od uderzenia pioruna spłonęły zabudowania gospodarze i dom Antoniego Bobko, jednocześnie został zabity w mieszkaniu syn właściciela Aleksander Bobko.

CIĘŻKIE POBICIE. We wsi potawko wiecie, gm. Kłock, został pobity drzewcami od kosy Rusinowicz Michał, dwaj sprawcy, Bazyli Hniećki i jego syn zbiegli. Rusinowicz w stanie ciężkim przewieziono do szpitala.

Przymus nauki pływania w szkołach Projekt rodziców i sportowców

Organizacje sportowe i koła rodzicielskie wystąpiły do miarodajnych władz szkolnych z projektem wprowadzenia od przyszłego roku szkolnego przymusu nauki pływania w kla-

sach niższych szkół powszechnych i średnich Zastosowanie takiego przymusu wymagałoby zatrudnienie znacznej ilości instruktorów pływactwa.

Pożar 11 gospodarstw

1 bm., około godziny 8 rano, powstał pożar w zabudowaniach Jana Fiedorowicza, we wsi Konstanynowo (gm. Żońskiana)

Wskutek silnego wiatru ogień, mimo wysiłków ratujących, przerzucił się na sąsiednie zabudowania i strawił aż 11 gospodarstw

wraz z inwentarzem żywym. Pożar powstał wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem przez Fiedorowicza. Ogólne straty wynoszą 26.000 zł. Na szczęście, gospodarstwa były ubezpieczone. (Zb).

SŁONIMSKA

200,000 zł na maszyny dla elektrowni. Rada miejska m. Słonima uchwaliła zaciągnąć w Banku Komunalnym pożyczkę w wysokości 200,000 zł na zakup nowych maszyn do elektrowni. Wobec zwiększenia się zapotrzebowania na prąd elektryczny maszyny obecnie pracują bez rezerwy i w razie zepsucia którejkolwiek, elektrownia nie byłaby w stanie oświetlić całego miasta. Poza tym nowe maszyny na gaz ssany będą miały i tę zaletę, że koszt eksploatacji ich w porównaniu z kosztem eksploatacji dotychczasowych maszyn Diesla będzie znacznie mniejszy.

OSZMIAŃSKA

Akcja siewna. Okręgowe Towarzystwo Organizacji i Kółek Rolniczych w Oszmianie rozprowadziło w roku bieżącym w okresie akcji siewnej wśród gospodarstw przykladowych 30.000 kg owsa „rytynika”, 10.500 kg jęczmienia marchwińskiego oraz 254 kg siemienia lnianego. Ponadto udzieliłono zapomóg w ogólnej sumie 2,150 zł na obniżenie rolnikom stopy procentowej dla pożyczkobiorców, którzy zaciągnęli pożyczkę w gminnych kasach pożyczkowo-oszczędnościowych. Pomocy udzielono 127 rolnikom.

OSZMIAŃSKA

Zawody kajakowe i pływackie. W ramach obchodu „Dni morza” na jeziorze Berezewickim w Głębokiem odbyły się zawody kajakowe i pływackie. W wyniku konkurencji w zawodach kajakowych na 5 tys metrów dwa pierwsze miejsca zdobył zespół Zw. Strzeleckiego, zdobywając po raz drugi nagrodę przedsiadnia, ufundowaną przez LM i K, w zawodach zaś pływackich na 1000 i 100 m pierwsze miejsca zdobyli członkowie Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży.

Zjazd przodowników rolnych W Głębokiem odbył się zjazd przodowników i uczniów przysposobienia rolniczego, na który przybyło 93 osoby z terenu powiatu dziśnieńskiego. Na zjeździe przodownicy zespołów złożyli sprawozdania z prac w zespołach. Ogółem w powiecie pracuje 72 zespoły przy

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE

— Lucyna Szczepańska w Teatrze na Pohulance! W dniach 7 i 8 lipca (piątek i sobota) w Teatrze Miejskim na Pohulance odbędą się dwa występy primadonny operetkowej Lucyny Szczepańskiej, która wystąpi w roli tytułowej w najpiękniejszej z operetek Lehara „Skowronek” w otoczeniu pp.: Józefa Redo, Julii Kraszewskiej, Feliksa Szczepańskiego, Niny Czeskiej, Alek sandra Oledzkiego i St. Zięciakiewicza. Dużą atrakcją widowiska będzie najświetniejsza para baletowa stołecy Miła Kozłowska i Eugenia Papińska. Reżyseria Z. Zdzłowiecki. Kier. muz. K. Lewicki. Początek o g. 20. Bilety do nabycia w PBP „Orbis”.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”

— Baron Cygański. — Dziś powraca na afisz, operetka J. Straussa „Baron cygański” w wykonaniu ról głównych z Nochowiczówną, Miłoszewską, Polańskim i Winięckim na czele. Wycieczki korzystają ze specjalnych zniżek. Ceny letnie.

Kary za pijaństwo

Starostwo Grodzkie Wileńskie ukarało 14-dniowym aresztem bezwzględny Siergieja Józefa, lat 23, z zawodu szofera zam. przy ul. Cedrowej 3, za jazdę samochodem z nadmierną szybkością w stanie nietrzeźwym, co spowodowało wypadek, wskutek najeżdżenia na drzewo na ul. Mickiewicza, oraz Indryca S. z zawodu blacharza zam. przy ul. Koziej, na 20 zł grzywny z zamaną na 3 dni aresztu za to, że jechał konno lewą stroną jezdni i potrącił dziecko przy ul. Kalwaryjskiej.

sposobienia rolniczego w różnych stopniach i tematach pracy. W drugim dniu zjazdu uczestnicy zwiedzili stację doświadczalną w Berezewcu, gdzie byli oprowadzani po polkach doświadczalnych i wysłuchali wyjaśnień co do sposobu uprawy różnego rodzaju zbóż.

— Na kursy szybowcowe. Miejskie koło LOPP w Głębokiem wysłało dwóch uczniów miejscowego gimnazjum na kursy szybowcowe w Aukstagarach i Sokolej Górze (po 1 uczniu). Koszty przeszkolenia tych uczniów pokrywa koło LOPP w Głębokiem

Hotel EUROPEJSKI
WILNIE
Przerzeczony - Ceny przystępne
Telefony w pokojach. Winda osobowa

Ofiara
Wpłacono pocztą zł 21,70 gr - jako dochód z przedstawienia urzędowego na zakończeniu roku szkolnego w Publicznej Szkole Powszechnej im. Henryka Sienkiewicza w Sołach - na FOM.

MARY RICHMOND

MIŁOŚĆ I PODEJRZENIE

trzęskad autoryzowany z angielskiego W. M.

Streszczenie początku.
W kilka dni po straceniu John'a Rolfe'a została zamordowana Lillian Crane - główny świadek oskarżenia w procesie straconego. Równocześnie została uprowadzona jej przybrana córka, Fleurette. Prawdopodobnie przestępstwa dokonali przyjaciele Rolfe'a, lecz policja auklandzka nie potrafiła sprawców wykryć.
Zakochany w uprowadzonej Fleurette Jimmy Carter wzywa do Aucklandu swego przyjaciela Hardinga - byłego inspektora Scotland Yardu. Przystępcy nadesłali list z żądaniem 5 tys funtów okupu. Harding wysłał okup przez Cartera.

(Dalszy ciąg).
VIII
Niezwykła przygoda.
Gdy się Hardinge ocknął, nie było już śladu człowieka, którego gonł. Stracił też świadomość czasu, nie wiedział bowiem, jak długo leżał nieprzytomny. Spojrzył na zegarek. Nic z tego! Szkoło przy upadku zbito się i wskazówki się zatrzymały! Podniósł się ostrożnie, tłumiąc jęk bólu. Boże, widocznie skaleczył się w rękę! Dotykał ostrożnie całego ramienia, ale o ile mógł stwierdzić, nie było złamania, jedynie silne potłuczenie. Całe ciało miało obolałe i nieprzyjemnie zesztywniałe, a głowa rwała niemiłosiernie! Ale nad wszystkimi tymi przykrymi dolegliwościami górowało rozczarowanie i wściekłość. Cóż za pech! Żeby coś podobnego miało się zdarzyć i to właśnie w chwili, kiedy cieszył się nadzieją, że wpadnie na prawdziwy ślad mordercy! Spojrzył na kamień, który był przyczyną upadku. Ale wywierać złość na marnym przedmiocie, byłoby dziecinną zemstą. Gdyby kopnął porządnie ten przekłęty kamień, sobie by tylko narobił bólu!
Cóż miał robić teraz? Stracił okazję, i wstyd by

mu było wracać do wsi z wyznaniem, że spotkała go taka klęska! Obejrzał się z nienawiścią na pełną uroczystego piękna gardziel pomiędzy skałami, na wspinające drzewa-obrzyny, na zdradliwe gęste poszycie i nawet na czarne sklepienie nieba, obejmującego ziemię. Gdzie jest, u diabła, ten człowiek, którego Sullivan wysłał, żeby go ochraniał? Musiał być gdzieś w pobliżu, ale naturalnie jak wszyscy jego towarzysze, odznaczał się brakiem sprytu i orientacji! Nikt nie zgodziłby się zarabiać na chleb w ten sposób w tym kraju przez Boga zapomnianym, jeśli byłby zdany do czegośkolwiek! - myślał Hardinge z gorczyca. Gdyby zaś był właściwym człowiekiem na właściwym miejscu; to niewątpliwie znalazłby się już tutaj.
Po krótkiej chwili namysłu Hardinge zdecydował się iść przed siebie. Pójdzie tą drożką i zobaczy, dokąd ona prowadzi. Oczywiście teraz zachowa zdrową ostrożność wobec zdradzieckich dziur i kamieni. Nie miał bowiem najmniejszej ochoty wpaść znowu w pułapkę. Wzruszył nie potrzebował się spieszyć, więc nie męczył się już. Kilkaście kroków dalej dróżka rozszerzała się nagle. Musi prowadzić do jakiegoś domu - dodawał sobie otuchy Hardinge. - Może wpadłem na ślad tego człowieka? Nie ma nadziei, że bym go złapał, ale również trudno się spodziewać, żeby i jemu zdarzyła się taka miła niespodzianka, jak mnie!
Idąc myślał o Elżbiecie. Jakimże był głupcem, że podjął się wykrycia tej tajemnicy, podczas gdy mógł ten czas spędzić ze znacznie większą korzyścią dla siebie w jej towarzystwie. W tej chwili postanowił, że jak tylko ukończy śledztwo, poprosi ją o rękę. Była to nieoczekiwana i nagła decyzja, ale przecież Hardinge

był w tym wieku, że nie potrzebował się długo nad symi uczuciami zastanawiać. Znał siebie doskonale i wiedział, czego chciał. Kochał się już nieraz w życiu, ale były to przejściowe uczucia, nie sięgające głębi serca. Żadna kobieta nie wzbudziła w nim tego uczucia co Elżbieta. Była ona zupełnie inna niż tamte kobiety, tę różnicę odczuł od razu, od pierwszego spojrzenia. Wiedział, że niełatwo mu będzie ją zdobyć, ale go to nie zrażało: był człowiekiem upartym i umiał dążyć do obranego celu. Wierzył, że w końcu zwycięży. A warta była trudu! Uśmiechnął się na myśl o tym, co by powiedziała jego siostra, gdyby mogła czytać w jego myślach; Ociemniałaby ze zdumienia! Uważała go przecież za zatwardziałego starego kawalera i od dawna już przestała go swatać. Jej mania swatania była nieznośna, ale skończyła się, gdy powiedział siostrze szczerze i otwarcie, że nie myśli się żenić i prosi, żeby dała temu spokój. Pod tym względem były podobne do siebie z Molly. Uśmiechał się, myśląc o nich. Molly była przemilla, ale on by jej nie wybrał na żonę! Wolał kobietę bardziej dystygnowaną, poważniejszą! A przecież Molly tworzyła z Hugonem idealnie dobraną parę; dlatego też byli dotąd w sobie tak zakochani, po dziesięciu latach pożycia. Rzadki to wypadek w dzisiejszych czasach prędko zawieranych małżeństw i łatwych rozwodów. Uniikał więc małżeństwa, nie znając kobiety, która by godna była poświęcenia, jakie pociąga za sobą ten związek. Ale Elżbieta... Na Boga! Czy ta przeklęta droga nigdy się nie skończy? Zdało mu się, że już idzie godziny całe. Okropnie buty! Powinien był włożyć długie! Ale nie czas na próżne żale: naprzód, naprzód!...

(D. e. n.).

Znaczenie radia w czasie wojny

Żyjemy w okresie bardzo niespokojnym. Położenie międzynarodowe jest pełne sytuacji, które grożą wybuchem wojny. Musimy być gotowi na każdą ewentualność.

Nasze władze państwowe czynią wszystko, aby pogotowie obronne Polski było w stanie najwyższej sprawności. Państwo jednak nie może objąć wszystkich dziedzin, mniej lub więcej ważnych z punktu widzenia obronnego. Łącznie z działalnością Państwa winna tu iść działalność organizacji i stowarzyszeń społecznych, a wreszcie i inicjatywa prywatna.

Współczesna wojna obejmuje teren całego kraju. Dzięki wspaniałemu rozwinięciu techniki, dziś każda miejscowość, nawet najmniejsza może być narażona na atak lotniczy. Oczywiście, że ten atak, im bardziej będzie niespodziewany, tym większe przyniesie szkody. A czyż może być lepszy i szybszy środek, za pomocą którego można zawiadomić najszerzą warstwę ludności o groźącym niebezpieczeństwie ataku lotniczego, niż radio?

Radio jest tu środkiem niezastąpionym. Dzięki szybkości informacyjnej szerokie rzesze radosłuchaczy będą zawsze powiadomiane o każdym bezpośrednim niebezpieczeństwie, czyhającym ze strony wroga. Dlatego też radiodbiorniki w dziedzinie przygotowania obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej zajmują pozycję mocną i ustaloną. Radio odbiorniki przede wszystkim będzie tym środkiem, zapomocą którego przekazywane będą wszelkie wiadomości

O PRZYGOTOWYWANYCH PRZEZ WROGA NALOTACH.

Ale powiadamianie ludności o nalotach lotnictwa nieprzyjacielskiego i atakach gazowych nie wyczerpuje znaczenia radia w czasie wojny. Poza tym radio będzie informowało o wszelkich przejawach życia wojennego, będzie niejako pośrednikiem między władzą państwową a obywatelami. Ilość to razy zdarzą się jakieś fakty o wielkiej doniosłości dla Państwa i Narodu, o których powinno wiedzieć natychmiast całe społeczeństwo, aby mogło ustosunkować się do nich zgodnie z interesami Państwa. W takich wypadkach radio nie zastąpi jakikolwiek inny sposób informacyjny. Skoro informowanie musi być dokonane natychmiast, będzie się ono odbywało przede wszystkim

ZA POŚREDNICTWEM RADIA.

Olbryzi zakres radia na wypadek wojny — to mobilizacja opinii publicznej i woli oporu i zwycięstwa, krzepienie w najszerzych warstwach ludności chęci wytrwania w najcięższych nawet warunkach. Poza tym radio będzie w pierwszym rzędzie powołane do zwalczania obcej propagandy i przeciwdziałania jej szkodliwym skutkom. Zwalczanie to będzie się odbywało przez prostowanie i oświetlanie zgodnie z prawdą wszystkich wiadomości, podawanych przez obce i wrogie źródła informacyjne.

Im więcej radiodbiorników — tym pełniejsza gotowość obronna kraju.

Kurjer Sportowy

Walasiewiczówna bije rekordy świata i Ameryki

NOWY JORK, (Pat) Na zawodach lekkoatletycznych sokółów które się odbyły w Erie w stanie Pensylwania, Walasiewiczówna ustanowiła nowy rekord świata na 220 jardów, osiągając czas 23,5 sek. Poprzedni rekord świata również należał do Walasiewiczówny i wynosił 24 sek.

Na 60 jardów Walasiewiczówna ustanowiła nowy rekord amerykański, osiągając czas 7 sek. Dotychczasowy rekord wynosił 7,4 sek.

Wioślarskie regaty w Henley

Doroczne regaty wioślarskie w Henley rozegrane zostaną w dn. 5-8 lipca. W regatach tych wezmą udział wioślarze polscy, a mianowicie Verey na jedyńce oraz Kurylowicz — Manilius na dwójce.

Chińscy tenisiści w Polsce

W połowie sierpnia rb. bawić będzie w Polsce tenisowa reprezentacja Chin w osobach graczy: Kho-San-Kie i Chou.

Chińczycy rozegrają u nas mecz między państwowy, który odbędzie się w Warszawie lub Lwowie systemem Davis-Cup'u.

Wiadomości radiowe

DYREKTOR MUZEUM NARODOWEGO przed mikrofonem.

7.VII o godz. 17.15 dyrektor Muzeum Narodowego prof. Stanisław Lorentz w programie Warszawy II wygłosi felieton pt. „Pierwszy rok Muzeum Narodowego w nowym gmachu“.

FERDYNDAND GOETEL I K. I. GALCZYŃSKI PRZED MIKROFONEM.

Akademik Literatury Ferdynand Goetel i znany poeta i satyryk Konstanty Galczyński w dn. 7 lipca o godz. 22.00 przeprowadzą przed mikrofonem rozmowę na temat „Z czego żyje pisarz“. Problem ten rzucony zostanie na szersze tło społeczne i obfitować będzie w interesujące i trafne refleksje

Węgiel kamienny

Z najlepszych górnolaskich kopalń orar koks najtańszej i na dogodnych warunkach można nabyć w firmie Kazimiera MARKIEWICZ, Zygmuntowska 24, tel. 25-32.

Przed meczem tenisowym Polska — Jugosławia o puchar Europy Środkowej

Termin meczu tenisowego Polska—Jugosławia o puchar środkowo-europejski ustalony został na dni 4-6 sierpnia br. w Warszawie.

Zgodnie z wymaganiami statutu pucharowego, Jugosłowianie przyjadą do Warszawy w najsilniejszym składzie z Puncetem, Palladą, Kukuljwicem lub Miticem.

W meczu tym dojdzie do spotkania Puncete — Tłoczyński. Dotychczas obaj ci świetni tenisści nie grali jeszcze ani razu.

W programie meczu, zgodnie z regulaminem pucharu, znajdują się 4 gry pojedyncze i dwie podwójne.

Reprezentacyjna Kino CASINO. Dziś ostatni dzień „Mój przyjaciel maharadża“ i „Andy Hardy zakochany“.

HELIOS „SUBRETKA“ i „SZANGHAJ“.

KINO Rodziny Kolejowej. Dziś. Problem miłości, wierności i zdrady we wzruszającym dramacie ludzkich serc i namiętności p. t. „ZNICZ „ZAUFAJ MI...“

OGNIKO. Jeane'ta Mac Donald i Nelson Eddy w filmie „Gdy kwitną bzy“.

Obwieszczenie O LICYTACJI RUCHOMOŚCI. Komornik Sądu Grodzkiego w Lidzie I. W. Grudź.

GRUZIKA PŁUC. „Balsam Trikolan — Age“.

Pot znik!... Puder SUDORYN. POT WON.

PIĘGI usuwa, wabiła cerę krem „LANGL“.

Już dziś premiera „Złudzenia życia“.

Manewry miłosne.

MUZA. „Ich stu i ona jedna“.

Przetarg.

Obwieszczenie O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Obwieszczenie O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Obwieszczenie O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

— DZIŚ PREMIERA W KINIE „PAN“.

OGŁOSZENIA do „Kurjera Wileńskiego“ i innych pism.

LEKARZE. JERZY I ANTER (junior) rentgenolog POWRÓCIŁ.

DOKTOR M. Zaurman.

DOKTOR Zeldowiczowa.

AKUSZERKI. MARIJA LAKNEROWA.

Kupno i sprzedaż.

KUPIĘ domek w Wilnie lub okolicy.

SPRZEDAM tanią kawiarnię z powodu wyjazdu do Gdyni.

LOKALE. POKOJ z kuchnią, wszelkie wygody łazienka — Holenderska 9, godz. 17-19.

RÓŻNE. ANIENY ZBIOROWE instaluje firma „Elektrowal“.

MOTOCYKLE wynajem, nauka, garażowanie i obsługa — Wilno, Wileńska 8 w podwórzu na wprost bramy.

Nauczam jeździć. motocyklem szybko i tanio, oraz wynajmuję S. Stankiewicz, Rzečna 8-2. (Zakręt).

NOWOGRODZKIE. DOKTOR spec. chorób uszu, nosa i gardła — przyjmuje chorych w Nowogrodzku w niedzielę, 9 lipca od godz. 9 w domu Pereseckiego, róg Zamkowej i wielkiego Bynku.

Poszukuję wspólnika do bardzo dobrego interesu. Oferty do Admin. „Kurjera Wileńskiego“ pod Lombatt.

WIAKTO ZY OZIAŁO: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślak — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Holubowicz — sprawozdania sądowe i reportaż „specjalnego wysłannika“; Witold Kisielko — wiad. gospodarcze i polityczne (depešowe i telef.); Eugenka Masłajewska-Kobylńska — dział p. t. „Ze świata kółkowego“; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Madziński — recenzje teatralne; Anabela Mikulka — teksty literackie, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Niciecki — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Szlachetka — kronika wileńska; Józef Świątlicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA. Konto P.K.O. 700.312. Konto rachunk. 1, Wilno. Centrala: Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4. Redakcja: tel. 75. Godziny pracy 1-3 po południu. Administracja: tel. 99 — czynna od godz. 9.30-15.30. Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rozpłaków nie wraca.

Ofiary: Nowogródka, Bazylińska 35, tel. 169; Lidz, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicz, Ułaska 11; Luck, Wojezdźka 5. Przedstawicielstwa: Miświż, Kleck, Stolin, Stąpce, Szaszczyn, Wołożyn, Wilejka, Głębokie, Grodno, Piłsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY miesięczna: z odnośnikiem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50. Na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego sul agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr. drobne 10 gr. za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych“ nie przyjmujemy. Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależy tylko od Administracji. Kronika redakcji i komunikaty 60 gr. za wiersz jednosłpawowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-linowy, za tekstem 10-linowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane“ redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmując zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30-16.30 i 17-20.